

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP PV se zpracovanými změnami v souladu s RVP ZV dle Opatření MŠMT č. j.: MŠMT-38628/2016-1

**Lette s námi právě teď,
poznat ten náš krásný svět**

**Školní vzdělávací program
Základní školy a mateřské školy Proseč**

ZŠ a MŠ Proseč

„Lette s námi právě teď, poznat ten náš krásný svět“

školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Náš program nabízí dětem možnost „prolétnout“ se napříč mnoha oblastmi, které pomáhají dětem vytvářet elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, jenž dítě obklopuje. Je jedno, jestli to bude na křídlech berušky, motýla nebo čmeláka. Všude budou poznávat náš krásný svět díky každodenní nabídce a pestrým činnostem, které dětem vytváříme a nabízíme.

Motto: U nás se z housenek stávají

- **berušky – v třídě Beruškové**
- **motýli – v třídě Motýlkové**
- **mravenečci – v třídě předškolní**

Naším cílem je, aby z dětí, které k nám ve 2-3 letech přijdou jako „housenky“ a zakuklí se tu, na konci předškolního období „vylétli“ do světa budoucnosti osobnosti, které:

- budou cítit potřebu dalšího rozvoje a vzdělávání,
- budou zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené po stránce citové, adaptační i rozumové,
- budou schopné zvládat nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy) a zároveň i ty, které je v budoucnosti čekají.

S pomocí ŠVP se snažíme být dětem těmi nejlepšími průvodci na cestě za poznáním, neboť vše, co do nich v předškolním věku vložíme, se nám a naší společnosti jednou vrátí. Vychováváme a vzděláváme děti nejen pro daný okamžik, ale pro budoucnost!

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1. VĚCNÉ (MATERIÁLNÍ) PODMÍNKY	5
3.2. ŽIVOTOSPRAVA	5
3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	6
3.4. ORGANIZACE	6
3.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	6
3.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	7
3.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ	7
3.8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	7
3.9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH	8
3.10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DVOULETÝCH DĚTÍ	8
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	10
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
5.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
5.2. METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	11
5.3. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
5.4. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	12
5.5. PRŮBĚH POVINNÉHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	12
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	14
6.1 INTEGROVANÝ BLOK - ČLOVĚK	15
6.2 INTEGROVANÝ BLOK – PŘÍRODA	16
6.3 INTEGROVANÝ BLOK - SVÁTKY, TRADICE	17
6.4 INTEGROVANÝ BLOK - TECHNIKA	18
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	19
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	24
8. PŘÍLOHY	25

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola a mateřská škola Proseč

Rybenská 260, 539 44 Proseč

Telefon: 469 321 291

IČO: 75018772

web: www.msprosec.cz

mobil: 733 127 257

email: skola@zsprosec.cz

Sídlo mateřské školy

Podměstská 220, 539 44 Proseč

Telefon: 468 000 245

email: info.ms@zsprosec.cz

mobil: 736 465 423

Vedení školy

Ředitel školy Mgr. Josef Roušar

email: reditel@zsprosec.cz

mobil 733 127 257

Vedoucí učitelka Pavla Černá, DiS.

email: cerna.p@zsprosec.cz, info.ms@zsprosec.cz

mobil: 736 465 423

Zřizovatel

Město Proseč

náměstí Dr. Tošovského 18

539 44 Proseč

telefon: 463 321 137

email: mesto@prosec.cz

web: www.mestoprosec.cz

Právní forma

Příspěvková organizace

Typ školy

Mateřská škola s celodenním provozem

Projednáno pedagogickou radou 28. 8. 2017

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017, č. j.: ZŠ–225/17-VZ se zapracovaným dodatkem 1, č. j. ZŠ-427/18

.....
Mgr. Josef Roušar,
ředitel ZŠ a MŠ Proseč
razítko školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je předškolní zařízení s dlouholetou tradicí. V současné době nese název Základní škola a mateřská škola Proseč. Ke sloučení se základní školou Proseč došlo 1. 7. 2015.

Mateřská škola prošla v posledních letech důkladnou rekonstrukcí. Nejen budova prošla modernizací, ale i třídy jsou vybavovány novým nábytkem splňujícím bezpečnostní a hygienické normy. Budova je patrová. V přízemí se nachází jedna třída, umývárna, šatny, ředitelna a školní kuchyně. V prvním patře jsou dvě třídy, umývárny, sborovna a kabinety.

Dětem je nabízeno vhodné vzdělávací prostředí ve 3 prostorných, moderně vybavených třídách. K dispozici jsou 2 třídy heterogenní a 1 třída předškoláků. Přijímáme děti od 2 do 7 let. Celková kapacita je 100 dětí. Naše mateřská škola poskytuje celodenní provoz od 6:15 do 16:00 hodin. V každé třídě jsou 2 pedagogové a dle potřeby asistenti a chůva. Součástí našeho personálu jsou 4 provozní zaměstnanci.

V budově mateřské školy je vlastní školní kuchyně, která zajišťuje stravování nejen dětem, ale i zaměstnancům. Dětem je poskytována plnohodnotná a pestrá strava dle příslušných norem a předpisů. Mateřská škola nemá vlastní jídelnu, jídlo je dětem podáváno ve svých třídách.

U budovy školky je dostatečně velká oplocená zahrada, kde je kryté pískoviště, nový komplex prolézaček se skluzavkou, nový altán na ukládání hraček a věcí. Část plochy je vydlážděná a děti mohou využívat stoly a lavičky na klidové aktivity venku. Obohacením je venkovní tabule na kreslení a přírodní materiály ke hrám. Zahrada se postupně dovybavuje za pomoci zřizovatele, sponzorů a rodičů. Školní zahrada poskytuje bezpečný a příjemný prostor pro relaxaci, pohyb a hru. Slouží nejen pro pobyt venku, ale také pro pořádání kulturních a společných akcí rodičů s dětmi.

Naše mateřská škola se nachází poblíž centra města Proseč. Leží v chráněné krajinné oblasti Toulovcovy maštale a v krásném přírodním prostředí. Blízké okolí umožňuje dětem poznávat krásy přírody a zároveň pobývat v čistém a zdravém prostředí. Příroda v blízkém okolí nám také umožňuje zařazovat enviromentální projekty založené na prožitkovém učení. Proseč má svoji historii, své osobnosti, historické budovy i místa (Muzeum dýmek, kostel sv. Mikuláše, ...), která poznáváme a rádi navštěvujeme.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné (materiální) podmínky

Mateřská škola je dostatečně velká a prostory jsou vyhovující. Školka má 3 samostatné třídy. Prostory tříd jsou variabilní, svým uspořádáním vyhovují skupinovým i individuálním činnostem, lze je upravovat i pro odpolední odpočinek. Ke každé třídě náleží moderně zrekonstruované sociální zařízení a šatna.

Vybavení tříd hračkami, pomůckami, náčiním, tělocvičným náradím a nábytkem odpovídá počtu dětí a jejich věkovému složení. V průběhu posledních let se podařilo obnovit třídy novým, bezpečným a zdravotně nezávadným nábytkem, stoly i židlemi pro děti. Hračky, pomůcky, náčiní a materiály jsou dle finančních podmínek průběžně obnovovány a doplňovány. Hračky a další pomůcky k výuce i ke hře jsou dětem volně přístupné. Jsou umístěny tak, aby si je mohly samostatně brát a vyznaly se v jejich uložení. Všechny třídy využívají Smart tabule s interaktivními programy, které jsou průběžně doplňovány.

Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných a platných předpisů. Prostředí je upraveno tak, aby se děti cítily příjemně a bezpečně. Svými výtvy se děti podílejí na výzdobě interiéru tříd a ostatních prostor MŠ. Dětské práce jsou vystavovány i v jednotlivých šatnách.

Na budovu mateřské školy navazuje zahrada, která je využívána k rozmanitým činnostem, pro volný pohyb, sportovní vyžití a na různé hry. Kromě průlezků, skluzavky, altánu, tabule a pískoviště je zde v letních měsících využíván i terapeutický bazén.

Záměry:

- Usilujeme o zprovoznění půdních prostor, které by byly využívány jako místnost k odpočinku dětí a společenská místnost pro setkávání s rodiči - besídky, koncerty, schůzky, přednášky, ...
- V jednotlivých třídách postupně vytváříme pracovní koutky či centra aktivit dle programu „Začít spolu“.
- U předškoláků chceme zajistit sušáky na promáčenou obuv a oděv.
- Chceme doplnit zahradu mateřské školy přírodními a moderními hracími prvky.
- Chceme nakoupit koloběžky a odrážedla a vytvořit podmínky pro bezpečnou jízdu na zahradě.
- Potřebujeme zlepšit uložení pomůcek a hraček v dřevěném zahradním domku.
- Budeme se snažit vytvořit v mateřské škole „Zoo koutek“ (terária, akvária) pro přímé pozorování zvířat.

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava dle platných předpisů, máme vypracovaný systém kritických bodů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a zajištěn pitný režim v průběhu celého dne. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti jsou vedeny k tomu, aby připravené pokrmy ochutnaly. Vedeme děti k samostatnosti a sebeobsluze, kdy zohledňujeme věk dítěte a dovednost mladších dětí. Vycházíme vstříc dětem s individuálními stravovacími potřebami. Učíme je základům stolování a zdravého stravování.

Pravidelný denní řád je flexibilní a umožňuje přizpůsobovat činnosti potřebám dětí či aktuální situaci. Rodičům umožňuje přivádět děti podle svých potřeb. Denní režim je vyvážený střídáním spontánních, řízených a dalších činností. Při nabídce činností zajišťujeme optimální čas a prostor k volnému pohybu dětí ve třídě i při pobytu venku, který dodržujeme s ohledem na okamžitý stav počasí (mráz pod 10°C, náledí, inverze, silný vítr).

Odpolední odpočinek je přizpůsoben všem věkovým kategoriím a individualitám dítěte. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku. Všichni zaměstnanci respektují potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování. Svým chováním se také snaží dodržovat zásady zdravého životního stylu a působit jako vzor pro děti.

Záměry:

- Budeme pokračovat v zavádění dalších nových trendů ve stravování.
- Chceme zavést postupné svačení dle potřeb dětí.
- Chceme i nadále podporovat pitný režim dětí – např. zajištěním hrnečku se značkou dítěte.

3.3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí takové podmínky a prostředí, aby se zde děti i dospělí cítili spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají stejná práva, možnosti a povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Osobní svoboda je respektována do určitých mezí, vyplývá z dohodnutých pravidel. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.

Respektujeme individuální a postupné přizpůsobování dětí na nové prostředí a situace. Při zápisu nabízíme možnost pobytu rodičů s dětmi v dopoledních či odpoledních hodinách.

Snažíme se o to, aby v mateřské škole panoval mezi dětmi a personálem vztah vzájemné důvěry, spolupráce a společně jsme tvořili dobrý kolektiv. Podporujeme dítě k důvěře k nám, učíme ho samostatně pracovat a rozhodovat. Snažíme se v dětech rozvíjet cit pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě. Nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

3.4. Organizace

Režim dne je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na aktuální potřeby dětí. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Snaží se o vyvážený poměr řízených a spontánních aktivit. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Děti mají dostatek času a prostoru k dokončení započaté činnosti. Jsou vytvářeny podmínky pro činnosti individuální, skupinové i frontální.

Při vstupu dítěte do mateřské školy uplatňujeme adaptační režim s ohledem na individualitu dítěte.

Třídy jsou naplněné do povolené kapacity, tedy 24+4 dětí na třídu (zřizovatel povolil výjimku z počtu) a děti zde nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí.

Záměry:

- Chceme zajistit větší soukromí dětí - vytvořením koutků, center aktivit, dle programu Začít spolu.
- Dle finančních prostředků chceme zajistit dostatek vhodného materiálu a pomůcek, např. k experimentování a pokusům.

3.5. Řízení mateřské školy

Všichni pracovníci mají jasně vymezeny pravomoci a povinnosti. Vedoucí učitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Všichni zaměstnanci se podílí na dění v mateřské škole, respektují se navzájem, pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče. Na tvorbě ŠVP se podílí převážně pedagogičtí pracovníci mateřské školy a vychází z výsledku evaluace.

Chod mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, s dalšími orgány státní správy a při individuálních vzdělávacích potřebách dětí i s dalšími odborníky (klinický logoped, SPC, školní psycholog ...).

3.6. Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje 6 kvalifikovaných pedagogů. Všichni pracovníci jsou průběžně školeni v předpisech BOZP, PP a PO, soustavně se vzdělávají podle nabízených vzdělávacích seminářů, samostudiem a sledováním moderních trendů pro předškolní výchovu. Ředitel vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání a osobní růst, takže mají možnost účastnit se různých vzdělávacích akcí, seminářů akreditovaných MŠMT ČR - např. v CCV, NIDV.

Jejich práce, jednání a chování je v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Služby pedagogických pracovníků jsou stanovovány tak, aby bylo o děti odborně a dobře postaráno. Je zajišťována odborná kvalifikovaná péče dětem se speciálními potřebami a dětem s odkladem školní docházky. V případě potřeby jsou rodiče kontaktováni na PPP, SPC, ... logopedická péče je zaštitěna klinickým logopedem a individuální práce s dětmi je v mateřské škole poskytována logopedickými asistentkami.

3.7. Spoluúčast rodičů

Základní podmínkou úspěšného výchovného působení na děti je spolupráce s rodiči, a proto usilujeme o vytváření partnerských vztahů s nimi.

Rodiče mají volný přístup do tříd, setkáváme se s nimi každý den při přijímání a odevzdávání dětí. V případě, že mají rodiče potřebu s učiteli mluvit, např. o pokrocích dítěte, mohou si s nimi domluvit schůzku. Snažíme se o oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění a respekt. Jsme si vědomi, že informace, které nám rodiče poskytují, jsou důvěrné. Jednáme s rodiči ohleduplně a taktně.

Rodiče se mohou podílet na dění v mateřské škole a účastnit se společných akcí. Během roku pořádáme tvořivá odpoledne, koncerty dětí a akce pro rodiče s dětmi. Nabízíme besedy - např. s psychologem a učiteli ZŠ, individuální i společné schůzky, Den otevřených dveří, atd.

Rodiče se zapojují i do procesu výchovy a vzdělávání svou aktivní spoluúčasti během dopoledne (např. hasiči = tatínci dětí).

Nepřímá komunikace s rodiči probíhá prostřednictvím dotazníků, informacemi na nástěnkách, v šatnách a na webových stránkách školky. Informace k organizaci celého školního roku najdou rodiče ve Zpravodaji, který obdrží na začátku školního roku.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných jsou stanoveny zákony, vyhláškami a předpisy. Kromě těchto podmínek je nutné respektovat i podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku (RVP PV) a zároveň i ty, které jsou dány jejich vývojovými potřebami. Škola zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Vytváříme takové podmínky, aby měly všechny děti, navzdory různým překážkám, možnost rozvíjet se a vzdělávat.

Obecné podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (podle druhu a stupně přiznaného podpůrného opatření):

- pro dítě je zpracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán,
- vzdělávací program je přizpůsoben individuálním možnostem dítěte,
- učitelé přizpůsobují vzdělávací prostředky a metody, obsah a organizaci výuky,
- je uplatňován individuální přístup pedagoga, popřípadě asistenta pedagoga,
- dětem je vedena průběžná dokumentace,
- jsou pořízeny a využívány vhodné kompenzační (technické i didaktické) pomůcky a hračky,
- učitelé se průběžně vzdělávají v oblasti inkluzivního vzdělávání dětí,
- spolupracujeme s rodiči, aby rozvoj dítěte byl efektivní.

3.9. Podmínky vzdělávání nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Obecné podmínky vzdělávání nadaných dětí:

- Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno.
- Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla i nadále rozvíjet.
- Školní vzdělávací program je přizpůsoben mimořádným schopnostem dětí a je doplněn nabídkou dalších aktivit.
- Na základě zjištění ŠPZ škola poskytuje nadanému dítěti podpůrná opatření pro podporu a rozvoj jeho specifického nadání a talentu.
- Učitelka pověřená ředitelkou zpracuje na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán a seznámí s ním zákonného zástupce dítěte.
- Učitelé se průběžně vzdělávají v oblasti vzdělávání dětí nadaných.

3.10. Podmínky vzdělávání dvouletých dětí

Přijímáme děti od dvou let a integrujeme je do věkově smíšených tříd. Uvědomuje si odlišnost v potřebách a respektujeme možnosti a zájmy dětí raného věku. Zajišťujeme:

- pravidelný denní režim,
- bezpečné a jisté prostředí,
- stálost pečujících osob – souběžné působení 2 pedagogů nebo pedagoga a pomocného personálu: chůva, asistent,
- vlídnou a trpělivou komunikaci,
- dostatek času pro adaptaci dětí,
- postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti,
- podnětné prostředí a činnosti.

S ohledem na specifika dvouletých dětí máme uzpůsobeny podmínky pro vzdělávání dvouletých dětí. Nabízíme:

- třídy vybavené hračkami a stavebnicemi s většími prvky, kostky, vkládky, vláčky, jednoduché puzzle, kočárky s panenkami, větší auta, knihovnu s leporely, ...,
- delší časový prostor pro stravování a sebeobsluhu,
- možnost ponechat dítěti vlastní předmět, hračku,

- zvýšenou potřebu spánku a odpočinku, příp. prostor ke krátkému odpočinku kdykoliv v průběhu dne,
- individuální přístup při činnostech a více času na provedení aktivit,
- dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí,
- dostačující úložné prostory na náhradní oblečení a hygienické potřeby,
- vhodné podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- volný a bezpečný prostor na zahradě MŠ.

Samozřejmostí je úzká spolupráce s rodiči a kvalifikovanost pedagogů a pomocného personálu. Pedagogové poskytují dětem dostatek činností zaměřených na celkový rozvoj dvouletého dítěte a utváření základů budoucích kompetencí. Při vzdělávání se řídí principy RVP PV.

Péče o děti ve věku od 2 do 3 let je organizačně i provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Záměry:

- V případě potřeby zajistíme přebalovací pult a samostatný odpadkový koš na pleny.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V naší mateřské škole jsou děti ve věku od 2-7 let. Máme celkem 3 třídy, dvě věkově heterogenní a jednu třídu předškolních dětí. Všechny třídy mají max. kapacitu 28 dětí. Vnitřní uspořádání jednotlivých tříd je přizpůsobeno potřebám dětí.

Děti v heterogenních třídách jsou rozdělovány tak, aby byly zastoupeny všechny věkové skupiny. Při začleňování dětí do heterogenních tříd vycházíme vstříc přáním rodičů a umísťujeme sourozence a kamarády do jedné třídy. Hlavní výhodou heterogenních tříd je přirozené zapojení nově příchozích dětí do skupiny. V těchto třídách také dochází k přirozenějšímu a snazšímu předávání vědomostí, zkušeností a znalostí, protože děti k sobě mají rozumově blíže. Starší děti cítí odpovědnost a zvýšenou sebejistotu vzhledem k mladším dětem, protože si uvědomují svoji vyspělost a důležitost. Dochází k pohodlnějšímu a smysluplnějšímu rozvoji aktivit nejmladších dětí, protože starší jsou jim inspirací mnohem více než pedagog, a to zvláště pro děti, které nemají sourozence, je zde možnost získat nové sociální zkušenosti a zážitky, protože jsou v mateřské škole schopni nalézt své postavení v náhradní skupině „sourozenců“.

Ve věkově homogenní, předškolní, třídě se děti i učitelé mohou lépe soustředit na aktivity přiměřené věku, aniž by musely akceptovat potřeby mladších. Využívají to nejen při činnostech ve třídě, ale i při pobytu venku, kdy plánují delší trasy a zvládají podrobnější průzkum okolí. Děti si vytvářejí přátelské vztahy mezi sebou, které se následně utužují i po přechodu do ZŠ.

V předškolní třídě jsou i děti s odkladem školní docházky, kterým je věnována zvýšená pozornost. Učitelé sledují jejich pokroky v jednotlivých oblastech a potřeby dětí, úroveň vědomostí a dovedností konzultují s rodiči. Pokroky dítěte jsou zaznamenávány do individuálních záznamů dítěte.

V každé třídě je každý den zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení učitelů:

- dopolední blok činností (řízená činnost, centra aktivit, spontánní hry)
- příprava na pobyt venku, pobyt venku,
- hygiena, oběd a příprava na odpočinek.

Přijímání dětí do mateřské školy probíhá v souladu s rozhodnutím zřizovatele na základě vyhlášeného zápisu. Přijímáme děti od 2 let dle stanovených kritérií pro přijímání dětí do MŠ. Ředitel stanovuje místo, termín a dobu pro podání žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok a informuje veřejnost prostřednictvím plakátů v mateřské škole a na vývěsce městského úřadu, v Prosečském zpravodaji a webových stránkách mateřské školy.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1. Zaměření školy

- Naším cílem je připravit dětem klidné, pohodové, bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se bude všestranně rozvíjet, vzdělávat, sociálně zrát a uvědomovat si svoje hodnoty založených na **zásadách zdravého životního stylu**.
- Na naší škole je součástí celoročních aktivit **enviromentální výchova**. Při pobytu venku využíváme prostředí v okolí naší MŠ, které je dětem blízké a pro aktivity praktické. Za zmínku stojí chráněná krajinná oblast pískovcových skal, lesy, louky, rybníky, Záchranná stanice živočichů Pasíčka a farmy drobných chovatelů. K aktivitám v oblasti enviromentální výchovy patří péče o příjemné prostředí v MŠ, výrobky a dekorace z přírodnin.
- Pedagogický sbor mateřské školy byl obeznámen s hlavními cíli a záměry **programu Začít spolu**. Ztotožňujeme se s nimi a rádi bychom jednotlivé prvky programu, počínaje školním rokem 2017/18, uplatňovaly v praxi. Zásadní pro nás je, že hlavní cíle programu umožňují v plné míře naplňovat cíle RVP PV.

Pro následující období se zaměříme na tyto cíle:

- vést ke zdravému životnímu stylu, vytvářet zdravé životní návyky a postoje,
- rozvíjet a posilovat logopedickou prevenci, jazykovou úroveň,
- rozvíjet základy předčtenářské gramotnosti,
- zařazovat prvky programu Začít spolu - rozvíjet schopnosti, znalosti a dovednosti dětí prostřednictvím plánovaných činností, center aktivit a pozorování,
- obeznámit s programem Začít spolu provozní zaměstnance a rodiče dětí,
- podporovat individuální potřeby dětí.

Děti přijímáme a respektujeme jako osobnosti, které mají své individuální potřeby. Naším cílem je vytvořit dětem v mateřské škole bezpečné prostředí plné pohody. K naplňování každodenních potřeb dítěte vycházíme z poznatků pyramidy přirozených lidských potřeb A. Maslowova.

5.2. Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou formou záměrného i spontánního učení. Upřednostňujeme učení za aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti, aby byly pro děti zábavné a zajímavé, vzbuzovaly zájem dítěte a hlavně vzájemnou spolupráci.

5.3. Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Do mateřské školy jsou přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti jsou integrovány podle možností a věku do běžných tříd mateřské školy.

Náš program akceptuje přirozená vývojová specifika dětí a umožňuje rozvoj a vzdělávání každého dítěte. Rámcové cíle a záměry vzdělávání jsou společné pro všechny děti. Při vzdělávání dětí se SVP se jejich naplňování přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám a možnostem dítěte.

Při vzdělávání dětí se SVP spolupracujeme se školním psychologem a dalšími odborníky a institucemi.

Ve spolupráci se školním psychologem jsou realizována podpůrná opatření 1. stupně. Pravidla:

- učitelé na třídě zpracují plán pedagogické podpory (PLPP) nejpozději 2 měsíce od nástupu dítěte (pokud je to předem známo), nebo 2 měsíce od zjištění této skutečnosti,
- v PLPP učitelé upravují organizaci a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce s dítětem,
- po schválení PLPP ředitelem s ním učitelé seznámí zákonného zástupce dítěte,
- učitelé ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte vyhodnocují a vyvozují závěry a opatření pro další období,
- pokud jsou po vyhodnocení podpůrná opatření prvního stupně nedostačující, doporučí ředitel školy využití pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Na základě doporučení ŠPZ škola realizuje podpůrná opatření 2 až 5 stupně.

Pravidla:

- na základě doporučení ŠPZ a ve spolupráci s příslušnými odborníky zpracují učitelé pro dítě individuální vzdělávací plán (IVP) do 1 měsíce od převzetí doporučení ŠPZ,
- po schválení ředitelem s ním učitelé seznámí zákonného zástupce dítěte,
- učitelé a pověřený zaměstnanec školy průběžně sledují a vyhodnocují účinnost zavedených podpůrných opatření,
- jsou vyvozována opatření a závěry pro další období, ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠVZ.

5.4. Průběh vzdělávání dětí nadaných

Škola vyhledává talentované a nadané děti, vypracovává jejich aktuální seznam a připravuje podmínky pro další rozvoj jejich talentu. Systematicky s nimi pracuje, motivuje je, připravuje je, respektuje individualitu každého dítěte a podněcuje je k účasti na soutěžích a k dalším individuálním aktivitám. Podpora a rozvoj mimořádných schopností je zajištěna a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost vzdělávací nabídky.

Ve vzdělávání dětí nadaných, mimořádně nadaných a talentovaných nabízíme další aktivity:

- možnost navštěvovat pěvecký kroužek, účastnit se výtvarných soutěží, ...,
- vytváření problémových pracovních listů,
- do řízené činnosti zařazování úkolů se záměrem rozvoje jednotlivých oblastí,
- práce s pracovním sešitem „Předškolák“,
- založení portfolia.

5.5. Průběh povinného předškolního vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání se v naší mateřské škole uskutečňuje v samostatné předškolní třídě. Má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu 4 hodin denně a to od 8:00 hod. do 12:00 hod. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.

Zákonný zástupce dítěte je povinen včas a řádným způsobem dokládat důvody nepřítomnosti svého dítěte následujícím způsobem:

- a) Oznámit nepřítomnost dítěte ve vzdělávání nejpozději první den jeho nepřítomnosti, osobně, písemně, telefonicky, emailem nebo pomocí elektronického formuláře na webu školky.

- b) V den návratu dítěte do školy doložit důvody nepřítomnosti písemně v docházkovém sešitu.
- c) Předem známou absenci ohlásí škole dopředu prokazatelným způsobem (omluvenkou v docházkovém sešitu nebo písemnou žádostí o uvolnění).
- d) Při dlouhodobé absenci v délce nad 2 dny, známé předem, škola vyžaduje od zákonných zástupců dítěte předem písemnou žádost o uvolnění dítěte s udáním důvodu absence (např. rodinná rekreace, sportovní soutěž, ozdravný pobyt ...), kterou adresují řediteli školy a předají ji prostřednictvím učitele; na základě této žádosti ředitel školy rozhodne o uvolnění dítěte; po návratu do školy předloží zákonní zástupci rovněž omluvenku v docházkovém sešitu.

5.6. Průběh vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

Do mateřské školy jsou přijímány děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné pro děti ve věku od 2 do 3 let. Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program pod názvem "Lette s námi právě teď, poznat ten náš krásný svět" je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Oblasti vzdělávání jsou konkretizované v integrovaných blocích - Člověk, Příroda, Svátky a Technika. Tyto bloky obsahují dílčí témata a podtémata, bližší charakteristiku a záměry, které vychází z cílů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

- rozvíjí dítě v oblasti učení, poznatků,
- seznamuje děti s hodnotami, které uznává naše společnost,
- poskytuje dětem prostor pro samostatnost a vyjádření svého postoje.

Vše je sestavováno tak, aby to směřovalo k naplňování očekávaných výstupů (viz kapitola „Očekávané výstupy“), a bylo v souladu s 5 vzdělávacími oblastmi RVP PV:

- dítě a jeho tělo (oblast biologická)
- dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
- dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
- dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)
- dítě a svět (oblast enviromentální)

Naše mateřská škola si vzdělávací obsah ŠVP konkretizovala do 4 integrovaných bloků (viz následující kapitoly), které obsahují konkrétní témata a podtémata. Bloky a témata v blocích jsou daná. Podtémata jsou doporučená a pedagogové je mohou měnit, upravovat a rozvíjet dle potřeby a aktuální situace.

Integrované bloky jsou blíže konkretizovány učiteli jednotlivých tříd v Třídních vzdělávacích programech. Ty obsahují vybraná podtémata ze vzdělávací nabídky ŠVP s konkrétními cíli, záměry a očekávanými výstupy. K jednotlivým vzdělávacím cílům a výstupům jsou děti směřovány a dováděny postupně systematickou a plánovitou prací v průběhu jejich docházky do mateřské školy.

Vzdělávací nabídka je realizována praktickými a intelektovými činnostmi a různými příležitostmi, které se v mateřské škole vyskytují. Navazuje na předchozí poznatky a je přizpůsobena věkovým a individuálním potřebám dětí.

Vzdělávací nabídku tematicky doplňují a rozšiřují doplňkové aktivity, které probíhají od října v rámci nadstandardních aktivit (logopedická prevence, pěvecký kroužek,...). Mezi oblíbené formy naplňující záměry a cíle vzdělávání přispívají i zajímavé aktivity - divadelní, loutková a hudební představení, školní výlety, plavecký výcvik, vystoupení Cvrčků, návštěva městské knihovny, hasičské zbrojnice, Stanice ochrany přírody, exkurze, pasování předškoláků a další společné akce rodičů a dětí. Většina z nadstandardních a zajímavých aktivit je přílohou ŠVP. Všechny tyto činnosti a aktivity přispívají ke společnému radostnému prožívání dětství.

V rámci všech integrovaných bloků se průběžně zaměřujeme na rozvoj dovedností dětí před nástupem do školy. Rozvoj školní připravenosti se prolíná celým poskytovaným předškolním vzděláváním, jejichž intenzita se zvyšuje s věkem dětí.

Přehled integrovaných bloků a očekávaných výstupů, k jejichž naplnění směřuje veškeré vzdělávání v mateřské škole a vybavuje dítě klíčovými kompetencemi na úrovni, která je individuálně dosažitelná, nabízíme na následujících stránkách ŠVP.

6. 1 Integrovaný blok - ČLOVĚK

Téma: JÁ V MŠ

Nabídka podtémat: Já a moje třída, značka, kamarádi
Hurá na prázdniny
Společenská pravidla

Téma: RODINA

Nabídka podtémat: Máme se rádi s mámou a tátou
Jak jsem se narodil

Téma: VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH

Nabídka podtémat: Moje tělo
Běhám, tančím, skáču rád, se sportem jsem kamarád
Jsme zdraví, tak nás život baví

Charakteristika:

Člověk je bytost společenská. Každý člověk potřebuje kontakt s ostatními. Někdo více, někdo méně aktivně, vyhledává společnost druhých lidí. Stejnou potřebu mají i děti.

Po rodinném prostředí se dítě dostává do společenství MŠ. Prostřednictvím situací a plánovaných činností dítě poznává samo sebe, své kamarády, prostředí třídy a MŠ. Učí se rozvíjet kamarádské vztahy, spolupracovat a komunikovat se skupinou dětí, jednotlivci i dospělými. Poznává základní lidské hodnoty, pravidla soužití v lidské společnosti a buduje si základy zdravých životních návyků a postojů. Děti jsou vedeny k vnímání odlišností v životě a získávání úcty a respektu k rozdílným.

Děti si osvojují prostřednictvím činností a aktivit také poznatky o svém těle a zdraví, učí se pečovat o ně, upevňovat hygienické a společenské návyky a pomocí pohybové aktivity dosáhnout duševní pohody a vyrovnanosti.

Záměrem bloku je:

- vnímání okolního světa, rodiny, kamarádů a poznávání života ve společnosti. Tento blok poskytuje dítěti informace o svém já, o rodině, o společnosti, ve které žije a přibližuje mezilidské vztahy. Cílem je poznávat život ve společnosti a přinášet uspokojení z poznání, že každý z nás jsme nedílnou a důležitou součástí společnosti, naší země, světa.

6.2 Integrovaný blok – PŘÍRODA

Téma: ZVÍŘATA

Nabídka podtémat: Volně žijící zvířata
Domácí zvířata a mláďata
Projdeme se po ZOO

Téma: ROSTLINY

Nabídka podtémat: Jaro se probouzí
Kamarád strom

Téma: ROČNÍ OBDOBÍ

Nabídka podtémat: Když podzim čaruje
Ledové království
Když jaro kraluje
A je tady léto

Téma: PLANETA ZEMĚ

Nabídka podtémat: Skřítkci „Pořádníčci“
Slunce - voda – vzduch
Den Země

Charakteristika:

Tento blok je zaměřen na poznávání přírody, která je součástí našeho nejbližšího okolí. Blok je úzce spjatý s aktivitami v přírodě, případně s aktivitami v MŠ, které se zaměřují na environmentální výchovu. Klademe velký důraz na úzký kontakt s přírodou, poznávání přímým kontaktem a pozorováním. Vedeme děti k environmentálnímu myšlení a jednání na základě vlastních prožitků a zkušeností. Environmentální aktivity přináší do psychiky dítěte pocit radosti a utváří kladný vztah k přírodě.

Učíme děti všimnout si změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a uvědomovat si jejich charakteristické znaky. Snažíme se vytvářet základní povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou. Jsme součástí přírody, která je všude kolem nás a je naší povinností ji chránit. Seznamuje děti s různými ekosystémy (voda, les, louka) a živočichy všech druhů (savci, ptáci, hmyz) a rostlinami, které se u nás vyskytují. Učíme děti zjišťovat, že není příroda na celém světě stejná jako u nás a jaké rostliny a zvířata se vyskytují v jiných ekosystémech na světě. Informujeme je o existenci planet a hvězd v sluneční soustavě, a že naše planeta Země, je její součástí. Příroda je nevyčerpaným zdrojem aktivit.

Záměrem bloku je:

- vytváření pozitivního vztahu k přírodě, vnímání světa kolem nás,
- experimentování, pozorování a poznávání v prostředí, které je dětem blízké,
- žít v souladu s přírodou, uvědomování si přírody, správné chování k ní,
- ochrana přírody a touha žít ve zdravé přírodě a společnosti.

6.3 Integrovaný blok - SVÁTKY, TRADICE

Téma: Vánoce

Nabídka podtémat: Mikuláš, čert, anděl
Těšíme se na Vánoce

Téma: Velikonoce

Nabídka podtémat: Hody, hody, doprovody

Téma: Slavnosti

Nabídka podtémat: Dneska bude krásný den, všichni si ho užijem
Země pohádek
Duhový týden

Charakteristika:

Tradice, zvyky člověka provázejí od pradávna. Jsou silným nástrojem k stmelování rodiny, třídy i celého národa.

Pro děti je velmi důležitá pravidelnost, kterou jim můžeme poskytnout i pomocí tradic (např. Velikonoce, Vánoce,...) Tradice napomáhají dětem pochopit i časovou posloupnost. (Zima - Vánoce, Jaro - Velikonoce,...) Pomocí tradic mohou děti poznávat i naši minulost, a uvědomit si, vývoj ve společnosti, neboť tradice se se společností maličko mění. Můžeme je seznámit s tím, jak probíhaly dříve a jak je známe nyní.

Tento blok posiluje a podporuje dětská přátelství a vztahy mezi ostatními. Své svátky a slavnosti si můžeme vytvořit i my sami na třídách a podporovat tím dětskou fantazii, tvořivost, dobrou náladu - veselí. Lze to uzpůsobit tomu, o co se právě děti zajímají, a tím vytvářet harmonickou atmosféru ve třídě.

Záměrem bloku je

- vytvořit u dětí základní povědomí o různých svátcích, slavnostech, tradicích spojených s naší kulturou, nejen v našem městečku.

6.4 Integrovaný blok - TECHNIKA

Téma: DOPRAVA

Nabídka podtémat: Děti, pozor, červená
Svět záchranářů

Téma: POZNÁVÁME SVĚT

Nabídka podtémat: Technika nás baví
Svět je plný záhad (pokusy)
Země plná barev, tvarů, velikostí

Téma: MOJE MÍSTO NA SVĚTĚ

Nabídka podtémat: Bez práce nejsou koláče (povolání)
Jak se co dělá
Nikdy se nenudíme

Charakteristika:

Tento blok se zaměřuje na dopravní výchovu, seznámení s dopravními značkami a také i s bezpečnou účastí v silničním provozu. Snažíme se vytvářet základní povědomí o poskytování první pomoci, které je povinností každého člověka.

Hravou formou připravujeme děti na výběr budoucího povolání a seznamujeme je s různými profesemi. Vytváříme elementární základy pro rozvoj matematických předpokladů a dovedností (pokusy, konstruktivní stavebnice, didaktické pomůcky...). Pořádáme též přednášky a besedy s policií a hasiči.

V tomto bloku také klademe důraz na prožitkovou výchovu formou pokusů a experimentů, vymýšlení nových řešení problémů a situací, díky nimž děti rozvíjejí svojí fantazii a představivost. V neposlední řadě vedeme děti k rozvoji schopnosti žít ve společnosti druhých.

Záměrem bloku je

- seznámit děti nejen s technikou, ale i se společenským životem kolem nich, uvést je do světa materiálních hodnot a pomoci osvojit jim potřebné dovednosti, které jsou důležité k jejich dalšímu životu.

Očekávané výstupy

(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) v 5 vzdělávacích oblastech Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Dítě a jeho tělo

1. zachovávat správné držení těla,
2. zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku),
3. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou,
4. vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu,
5. ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
6. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.),
7. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.),
8. zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.),
9. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.),
10. pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem,
11. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých,
12. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy,
13. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.),
14. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

15. správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
16. pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
17. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách,
18. vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se),
19. domluvit se slovy i gesty, improvizovat,

20. porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách),
21. formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat,
22. učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí),
23. učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.),
24. sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
25. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku),
26. chápat slovní vtip a humor,
27. sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech,
28. utvořit jednoduchý rým,
29. poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma,
30. rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci,
31. sledovat očima zleva doprava,
32. poznat některá písmena a číslice, popř. slova,
33. poznat napsané své jméno,
34. projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

35. vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího),
36. záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost,
37. poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
38. přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje,
39. zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi),
40. vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení,
41. postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
42. chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.),
43. chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
44. učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit,
45. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“,
46. nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným,
47. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim,

Sebepojetí, city, vůle

48. odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,
49. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
50. rozhodovat o svých činnostech,
51. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování,
52. vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.,
53. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky),
54. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky,
55. prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
56. vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení,
57. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
58. zorganizovat hru,
59. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí,
60. prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.),
61. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem,
62. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním,
63. zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).

Dítě a ten druhý

64. navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
65. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
66. přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
67. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná,
68. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je,
69. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené,
70. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
71. spolupracovat s ostatními,
72. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla,
73. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.,

74. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohledupně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.),
75. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.,
76. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dítě a společnost

77. uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.),
78. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
79. chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé,
80. začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
81. porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých,
82. adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody,
83. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí),
84. utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti),
85. chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí,
86. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově,
87. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají),
88. zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.,
89. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo),
90. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.),
91. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus),

Dítě a svět

92. orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí),
93. zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.),
94. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc),
95. osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi,
96. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte,
97. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.),
98. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí,
99. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole,
100. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí,
101. rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně,
102. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace a hodnocení v rámci mateřské školy je součástí vzdělávacího procesu. Všechny realizované činnosti hodnotíme, zda jsou v souladu s RVP, ŠVP a TVP, zejména z pohledu přínosu pro dítě.

Na úrovni ŠVP se hodnotí především:

- naplňování cílů a záměrů ŠVP - 1x ročně pedagogičtí pracovníci,
- kvalita podmínek mateřské školy - 1x ročně pedagogickými pracovníky,
- způsob zpracování a realizace vzdělávacího obsahu,
- práce pedagogů včetně sebereflexe - pedagogickými pracovníky formou dotazníku.

Na úrovni TVP se hodnotí především:

- výchovně vzdělávací práce s dětmi - pedagogičtí pracovníci (zápis v třídní knize a TVP),
- hodnocení po ukončení tématu - učitelé ranní služby (písemná forma: hodnotící list, nástěnky pro rodiče),
- evaluace vzdělávacích cílů,
- hodnocení jednotlivých dětí - 1x-2x ročně pedagogická diagnostika, záznamy do portfolia dítěte,
- hodnocení TVP - 1x ročně na pedagogické radě pedagogickými pracovníky.

Provozní zaměstnanci provádějí:

- písemné hodnocení úrovně své vlastní práce - 1x ročně,
- hodnocení kvality podmínek mateřské školy - 1x ročně dle dotazníku a na radě na konci šk. roku.

Na úrovni spolupráce s rodiči:

- dotazník pro rodiče,
- schůzky rodičů,
- individuální rozhovory a konzultace s učiteli a vedoucí učitelkou MŠ,
- schránka důvěry ve vestibulu mateřské školy.

Techniky evaluace a hodnocení:

- pozorování, rozhovory, diskuse, analýzy plánů a příprav,
- hospitace, orientační vstupy,
- manuály, tabulky, dotazníky, anketní lístky,
- hodnotící zprávy,
- pedagogické a provozní rady.

Výsledky hodnocení slouží jako podklad pro další zdokonalování práce mateřské školy. Navrhovaná opatření vedou k odstranění nedostatků.

8. PŘÍLOHY

- Plán ekologické a enviromentální výchovy
- Plán prevence sociálně-patologických jevů
- Program tělovýchovné oblasti
- Program hudební oblasti
- Program výtvarné oblasti
- Plán logopedické prevence
- Plán spolupráce s klinickým logopedem
- Plán spolupráce MŠ a ZŠ
- Plán práce školního psychologa
- Plán spolupráce s městskou knihovnou
- Plán péče o nadané žáky
- Plán integrace a inkluze